

del «Matí». Des de les pàgines d'aquestes publicacions, Junoy defensà un Catolicisme elàstic, liberal, comprensiu. La Guerra civil li produí un fort impacte, i extremà l'evolució cap a les posicions més tancades. Desertà de la nostra cultura, defensà els esquemes morals i ideològics més reaccionaris. Col·laborà a «Destino» i, sobretot, al «Correo Catalán». En morir sobtadament, els diaris li han dedicat uns comentaris distrets, de compromís. Junoy és gairebé el símbol de la cultura burgesa d'Entreguerres, esteticista i superficial, afectada i elegant, esnob i dandi, cosmopolita. El seu vers i la seva prosa, desarticulats i breus, són fets més de silencis i de suggeriments que no pas d'idees. L'autor hi intentava d'assolir la profunditat per mitjà de l'enginy, però, molt sovint, esdevenia banal. Malgrat tot, la seva obra ofereix un interès històric indiscutible. Així, veiem que fou amic d'Apollinaire, i que fou un dels primers a intentar d'incorporar a la nostra llengua les troballes plàstiques i líriques d'aquest. Sens dubte, *Gwynemer* és un dels calligrames nostres més reeixits. Com a prosista, excel·leix principalment per la sensibilitat que traeixen les seves descripcions de paisatge (*El gris i el cadmi*, 1926). Com a assagista, més enginyós que dens, destaca per les màximes morals aplegades a *Marginàlia diversa* (1928). Com a comentarista d'art, començà propugnant les troballes de tot el complex avantguardista i acabà immersit en la defensa dels valors plàstics més tradicionals. Probablement, els dos llibres més interessants són *Arte y artistas* (1912) i *L'actualitat artística (1930-1931)* (1931).

Més joves que els escriptors que acabem de recordar, però vinculats a esquemes estètics més tradicionals, són Lluís Elias (1896-1953) i J. Gimeno-Navarro (1900-1955). Elias fou un comediògraf hàbil i entretingut, que es realitzà d'acord amb les fórmules del teatre de *boulevard*. Encetà la seva carrera amb l'estrena de *Madame* (1934) i, ja abans de la guerra, havia aconseguit de fer-se un públic amable i fidel amb peces com *El fill del senyor Gold* (1934), *Amàlia*, *Amèlia* i *Emília* (1935) i d'altres. Posteriorment, obtingué amb *Bala perduda* (1951) l'èxit teatral més sorollós d'aquests darrers anys. *La blanca negra* i, sobretot, *La nimfa de Bikini* ofereixen, darrerament, una major ambició d'escriptura. Elias era més home de teatre que no pas escriptor; així, reeixí en els plantejaments escènics, en el dibuix de personatges, per dir-ho així, previstos i pintorescos, en l'habilitat de diàleg.

La trajectòria de J. Gimeno-Navarro és ben curiosa: caixista d'impremta, futbolista professional relativament famós i, més tard, en haver de retirar-se de la pràctica activa de l'esport, poeta i comediògraf. La seva primera peça teatral fou estrenada el 1935; el seu primer llibre de versos aparegué el 1936. Durant la Guerra civil adquirí un cert prestigi amb poemes de guerra, de suburbi o d'amor. L'any 1939 fou empresonat i condemnat a trenta anys. Tot plegat el menà a una religiositat abrandada i efusiva, a descobrir un nou mitjà d'expressió artística: el dibuix, la pintura. Des que sortí de la presó, alternà la poesia i la plàstica, fins que, retret i amargat, morí el 1955. Entre les obres publicades, cal esmentar el drama *Barraques de Montjuïc* (1936), i els llibres poètics *Poemes de raval i altres poemes* (1938), *Festeig* (1938), *L'íntim recés* (1947), *L'enyor perdurable* (1949). Tenia anunciat un *Dolor de la guerra*, que no sé si arribà a veure la llum. — JOAQUIM MOLAS.

Homenatge a Karl Michaëlsson. — Per tal de festejar el seixantè aniversari — escaigut el 23 de juny de 1959 — de l'illustre lingüista suec Karl Michaëlsson, professor a la Universitat de Göteborg, els seus amics i els seus deixebles projectaren la publicació d'una miscel·lània de filologia romànica,¹ que veié la llum l'estiu de

1. *Mélanges de philologie romane offerts à M. Karl Michaëlsson* (Göteborg, Université de Göteborg, 1952). 484 pàgs.

l'any 1952. En l'endrega que encapçalava el volum hom recordava al jubilar els seus mèrits: «A la rigor científica ajunteu l'amplada de mires. Especialista dels estudis medievals, manifesteu un interès sempre nou per la llengua i la literatura contemporànies. El filòleg i historiador es dobla d'un literat, l'home d'estudi, d'un home d'acció. Si treballeu en la *deffence et illustration de la langue françoise*, feu també conèixer i estimar les civilitzacions dels pobles llatins, rics d'art i de seny».

Quaranta-set contribucions d'estudiosos de països diversos — trenta-vuit en francès, cinc en italià, tres en castellà i una en anglès² — omplen les cinc-cents pàgines dels *Mélanges*. Les més nombroses són dedicades a toponímia i a antroponímia — temes als quals Michaëlsson ha prestat una major atenció en els seus treballs —: *Les plus anciens rôles d'impôt de la ville de Mons (Hainaut), 1281-1299*, per M.-A. Arnould; *Le suffixe -ui dans la toponymie pyrénéenne*, per A. Badià; *Deusdedit-Deusde(t)*, per A. Bergh; *Le nom du troubadour Sail d'Escola*, per C. Brunel; *Une curieuse forme d'agglutination dans les noms de personne*, per H. Carrez; *Les villas du Zoute ou les vacances du linguiste*, per A. Doppagne; *Poligenesi e monogenesi nella creazione toponomastica*, per B. Gerola; *Étude stylistique sur quelques termes désignant des personnes dans le «Vair palefroi»*, per G. Gougenheim; *Les Fonts, La Barroca, Sugadell, La Muga*, per A. Grieria; *Hypocoristiques masculins à suffixe féminin au pays de Liège*, per J. Herbillon; *Noms de personne bourguignons en -ey et en -et*, per P. Lebel; *Les prénoms à Agon (Manche), pendant trois siècles*, per F. Lechanteur; *Etruschi e latini in Sardegna*, per G. Serra; *Quelques manières d'indiquer la provenance d'un nom: Petite étude sur la syntaxe des éponymes*, per L. Wiberg; *Per la storia del nome d'Italia nell'antichità*, per E. Wistrand. Un altre grup d'estudis concerneix la lexicografia: *Les dénominations du «Carnaval» d'après les chartes italiennes de l'époque*, per P. Aebischer; *Deux noms galloromans de l'écreuil: «bordasse» et «spirou»*, per P. Falk; *De quelques mots francoprovençaux*, per P. Gardette; *«Botarga»: un recuerdo de la comedia italiana*, per M. Goulard de la Lama; *Éléments romans dans le parler des forgerons «wallons» de l'Uppland*, per E. Legros; *«Venter» per «culus» e l'interpretazione di passi di Sallustio e di Catullo*, per V. Pisani; *Glamures romanes dans les lunaria latins*, per E. Svenberg. D'altres articles són dedicats a temes gramaticals (fonètica, sintaxi, etc.) i a l'explicació filològica de girs o frases: *Quelques réflexions sur l'inversion après et en ancien et en moyen français*, per L. Bergh; *La dislocation du qualificatif en français contemporain*, per A. Dauzat; *Per la storia della latinità euganea: Il gruppo -kl-*, per G. Devoto; *La lengua española en Suecia en el siglo XVIII*, per T. Kleberg; *L'apposition dans le français d'aujourd'hui*, per A. Lombard; *«Il cuide Dieu tenir par les piez»*, per A. Langfors; *Occlusion et spirance dans le système consonantique de l'espagnol*, per B. Malmberg; *Transfert d'intonation en français*, per J. Marouzeau; *Coppie avverbiali aplogiche in italiano*, per B. Migliorini; *«Io la gioia la voglio adesso»*, per H. Nilsson-Ehle; *«Au fond de»*, per K. Ringenson; *«Enfant de la balle»*, per M. Roques. Cal anotar també algunes aportacions a la literatura medieval: *La femme innocente exilée dans une forêt: Motif folklorique de littérature médiévale*, per C. Fahlin; *Contributions aux commediae elegiacae du moyen âge*, per H. Hagendahl; *Une copie inconnue du «Lay de désir en complaintes» d'Oton de Grandson*, per A. Henry; *À propos de l'influence française sur la littérature néohellénique du Moyen âge*, per B. Knös. I, encara, alguns assaigs sobre literatura moderna...³

Un bell aplec d'interessants estudis, doncs, que fan honor a l'erudit romanista al qual van dedicats. — R. A. I S.

2. Els articles dels dos col·laboradors catalans són publicats en francès i en castellà.

3. D'E. Bendz, A. Duraffour, M. Gravier, B. Hasselrot, L. Maury, Y. Pougard, I. també contribucions de contingut divers d'E. Blancquaert, A. Jolivet i S. B. Liljegen.